

BYGGÐARLÖG MEÐ
VIÐVARANDI FÓLKSFÆKKUN

VIÐAUKI:

VERKEFNAHUGMYNDIR ÚR
SKÝRSLUNNI OG
VAXTARSAMNINGUM

Byggðastofnun

Júlí 2008

Sigríður K. Þorgrímsdóttir

Halldór V. Kristjánsson

Verkefnahugmyndir úr skýrslunni og vaxtarsamningum

Þær tillögur sem hér eru birtar eru úr vaxtarsamningum, Vestfjarðaskýrslu, tillögum Vestmannaeyjabæjar um mótvægisáðgerðir og síðast en ekki síst úr viðtölum við sveitastjórnarmenn sem tekin voru við gerð þessarar skýrslu. Nokkrar tillögur úr vaxtarsamningum hafa þróast frekar á umliðnum tíma, og öðrum hefur verið ýtt til hliðar að sinni, en flestar eru í fullu gildi og þarfnast frekari íhugunar, en ekki hefur á þessu stigi verið lagt mat á þær. Víða skarast þessar tillögur, sumar koma t.d. úr vaxtarsamningum, en eru einnig nefndar í viðtölunum sem möguleiki til sóknar. Hugmyndirnar eru margvíslegar og tengjast fleiri en einni atvinnugrein, þótt tillögur sem tengjast menningu og ferðaþjónustu séu nokkuð áberandi.

VESTURLAND

Úr Vaxtarsamningi Vesturlands:

„Svæðisbundin þróun lífrænnar framleiðslu“, þróunarverkefni um uppbyggingu lífræns landbúnaðar í Dalabyggð (tillaga 21).

„Ungmenna- og tómstundabúðir á Laugum í Sælingsdal“, tillaga um að tryggja reksturinn – sem þegar er fyrir hendi (tillaga 29).

Úr viðtölum:

Dalabyggð

- Umferð um sveitarfélagið mun aukast með vegi um Arnkötludal sem tengir Strandir við Vesturland og það opnar ný tækifæri. Verið er að deiliskipuleggja fyrir verslunarmiðstöð í Búðardal í tengslum við þessar breytingar.
- Möguleg framtíðaruppbygging á nýja safnasvæðinu í Búðardal, t.d. með byggingu „víkingaþorps“.
- Gera mætti smábátahöfn í Búðardal og stunda siglingar þaðan.

VESTFIRÐIR

Úr Vaxtarsamningi Vestfjarða:

„Ræktun og eldi risarækju á Reykhólum“, tjarnaeldi á rækju, m.v. innanlandsmarkað og jafnvel til útflutnings (tillaga 5).

„Bygging hótels á sunnanverðum Vestfjörðum“, á Patreksfirði (tillaga 11).

„Héraðsskjalasafn á Ströndum“, á Hólmavík (tillaga 14)

„Stytting á núverandi leið um Vestfjarðaveg nr. 60 frá Flókalundi að Gilsfjarðarbrú“, bundið slitlag og stytting um 25 km (tillaga 16).

„Styttingar á núverandi leið um Dynjandisheiði og Hrafnseyrarheiði um Vestfjarðaveg nr. 60 milli Patreksfjarðar og Ísafjarðar með jarðgangagerð“ (tillaga 18).

„Uppbygging ferðamannaleiða“, Látrabjarg og Rauðisandur og Árneshreppur (tillaga 19).

Úr tillögum Vestfjarðanefndar:

„Greiðsla meðlaga og annarra gjalda færast frá Tryggingastofnun til sýslumannsins á Patreksfirði“ (tillaga 18)

„Þjóðtrúarstofa á Hólmavík“, rannsókn- og fræðasetur (tillaga 20)

„Aukin starfsemi á Heilbrigðisstofnun Patreksfjarðar“, aukin heimahjúkrun og skólaheilsugæsla (tillaga 28)

„Aukin verkefni við náttúruvernd – tvær gestastofur, Hornstrandastofa og Vatnsfjarðar-/Látrabjargstofa“, heilsársstörf landvarða (tillaga 34)

„Efling starfsemi stofnana innan Þróunarseturs Vestfjarða á Patreksfirði“, sambærilegt við Þróunarsetur á Ísafirði (tillaga 36)

„Efling starfsemi stofnana innan Þróunarseturs Vestfjarða á Hólmavík“, tengist tillögur 36 (tillaga 37).

Úr viðtölum:

Reykhólahreppur

- Á Reykhólum er kjörlendi fyrir fuglaskoðun. Búið er að reisa fuglaskoðunarhús við Langavatn. Hugmyndir eru um að setja upp arnaskoðunarsetur og vefmyndavél sem sýnir arnahreiðrin, fyrirmyndin er frá Skotlandi.
- Fjölga mætti rýmum á dvalarheimilinu á Reykhólum, en ekki er verið að nýta það húsnæði sem til staðar er.
- Vísir er að bátasafni á Reykhólum í húsnæði sem sveitarfélagið á, sem síðan verður stækkað og

Byggðarlög með viðvarandi fólksfækkun

aðlagð starfseminni. Í geymslu eru tveir bátar í eigu Þjóðminjasafns. Bátasafnið mætti tengja Hlunnindasýningunni, sem Reykhólahreppur rekur.

- Aðstaða fyrir náttúruskoðun gæti verið á Reykhólum og náttúrurannsóknastöð fyrir Breiðafjörð með fuglarannsóknir, rannsókn á þangi og þara, hafrannsóknir og rannsóknir á sögu og menningu.
- Útbúa mætti smábátaaðstöðu á Reykhólum, en þaðan er gert út á grásleppu.
- Í gangi er tilraunaverkefni í kræklingaeldi á vegum Norðurskeljar. Stefnt er að því að stofna félag með þátttöku sveitarfélagsins. Bryggjur í Króksfjarðarnesi fyrir framan sláturhúsið og gamla sláturhúsið verða nýttar fyrir kræklingaræktina. Loforð fyrir fjármagni er fengið úr Hafnabótasjóði.
- Bygging húsnæðis fyrir verslunarrekstur og veitingar á Reykhólum er forsenda vaxtar í ferðaþjónustu.
- Bókasafn Flateyjar, sögusafn um Framfarastofnun í Flatey („Flateyjarframfarastiftun“).
- Lækkun flutningskostnaðar og orkukostnaðar. Tillaga sem nær í raun til landsins alls. Í Reykhólahreppi er orkuverð til húshitunar mjög hátt. Hátt orkuverð er samkeppnishamlandi t.d. er varðar skeldýraeldi.

Vesturbyggð:

- Bæta samgöngur með láglendisvegi á bundnu slitlagi til Reykjavíkur og að bæta samgöngur á milli norður- og suðurhluta Vestfjarða.
- Olíuhreinsunarstöð við Arnarfjörð skapar 500-520 störf, þar af um 20% hátæknistörf, og svo afleidd störf, alls um 1500 störf og svæði með 3000 manns.
- Þróunarsetur sem verður staðsett á Patreksfirði í tengslum við framhaldsskóladeildina, sem er tengd framhaldsskólanum á Snæfellsnesi (sjá tilögu 36 úr Vestfjarðaskýrslu). Í þróunarsetrinu verður atvinnuþróunarfélagið staðsett, jafnvel Náttúrustofa Vestfjarða og fræðasetur HÍ.
- Að opna gestastofur, að fá landverði í störf og gera Látrabjarg að þjóðgarði.

- Möguleikar á kræklingaeldi. Í Tálknafirði eru kjörskilyrði en tekur hins vegar tíma að byggja upp.

Tálknafjarðarhreppur:

- Samgöngubætur eru lykilatriði varðandi búsetu, ekki síst á leiðinni til Reykjavíkur.
- Tækifæri eru í menningartengdri ferðaþjónustu, t.d. tengt hvalstöðinni.
- Sóknarfæri varðandi ferðaþjónustu tengjast einnig Látrabjargi, Dynjandisfossi og fjörðunum.
- Á Tálknafirði eru 12% erlendir íbúar, hæsta hlutfallið á Vestfjörðum. Sumir eru fagmenntaðir, margir iðnmenntaðir. Það mætti skapa þeim atvinnu ef þeir fengju starfsréttindi sín metin.
- Hugsanlega er framtíð í þorskeldi og firðirnir henta vel til þess.
- Að markaðsetja Tálknafjörð sem umhverfisvænt samfélag.
- Að stofna Menntamiðstöð Íslands á Tálknafirði.
- Verið er að vinna að framhaldi dreifmenntaverkefnisins, tengt Lindaskóla í Kópavogi. Dreifmenntaverkefnið verður tengt framhaldsdeildinni.

Árneshreppur:

- Að Galdrasetrið færi út kvíarnar í Trékyllisvík.
- Tækifæri í landbúnaði gætu m.a. falist í að slátra og vinna kjöt í heimabyggð.
- Að setja á fót selasafn og hákarlasafn á Gjögri.
- Það þarf að lengja ferðamannatímamann, t.d. með því að fjölga flugferðum.
- Miklar breytingar verða með veginum um Arnkötludal, en það er einnig mikilvægt að fá betri samgöngur innan Stranda.
- Tækifæri í sjávarútvegi opnast með aðgangi að kvóta (sveitarfélagið) til að leigja út.
- Það þyrfti að varðveita þetta sérstaka byggðarlag, m.a. með menningartengda ferðaþjónustu í huga.
- Úrbætur í orkumálum eru nauðsynlegar, en ekki er 3ja fasa rafmagn.
- Bætt fjarskipti og bætt símasamband.
- Mögulegt verkefni væri að fólk tæki börn í sveit yfir veturinn sem vistforeldrar og þá gæti nemendum fjölgað í skólanum.

Byggðarlög með viðvarandi fólksfækkun

Kaldrananeshreppur:

- Tækifæri í sjávarútvegi, t.d. með byggðakvóta. Stutt er á miðin.
- Sjóflutningar eru mikilvægir, t.d. fyrir vinnsluna og til að fá flutningskostnað niður. Þetta myndi skipta máli fyrir Vestfirði í heild.
- Það þarf að auka gistirými og mesti rekstrargrundvöllur er á Laugarhóli, sem er mjög miðsvæðis á Ströndum.
- Að markaðssetja Drangnes sem sjávarþorp úti á landi.

Strandabyggð:

- Bætt gsm-samband og bætt háhraðatenging.
- Norðmenn eru að skoða það að setja upp kítinverksmiðju á Hólmavík.
- Bæta þarf samgöngur innan Stranda.
- Að auka menntunarmöguleika í heimabyggð með því að fá a.m.k. tvo fyrstu bekkina í framhaldsdeild.
- Galdraímyndin er mikið notuð og hægt að byggja á henni. Hugmynd um „galdraþorp“, t.d. „gömul“ hús, lifandi safn, leikara og verslunarvöru tengd hugmyndinni.

NORÐURLAND VESTRA

Úr Vaxtarsamningi Norðurlands vestra:

„Rannsóknir á möguleikum tilbúinna rétta“. Fyrirtæki til að reisa verksmiðju á Blönduósi, (tillaga 2).

„Bleikjueldi á Skagaströnd“, tengt Háskólanum á Hólum, (tillaga 3).

„Próun matvælaklasa á Norðurlandi vestra“, (tillaga 5).

„Samstarf í þróun og framleiðslu jarðgerðarvélar“, (tillaga 7).

„Sportveiði og útivist“, sem fjallar um aukna þjónustu við veiðimenn og myndi ekki síst nýtast Húvetningum, (tillaga 15).

„Strandmenning við Húnaflóa“, framhald NPP-verkefnisins Norce. Nýta strandmenningu til markaðssetningar í ferðaþjónustu (tillaga 16).

„Íslensk ull – rannsókn á þekkingu á ullarvinnslu á svæðinu“, tengist Textílsetrinu á Blönduósi (tillaga 25).

„Samstarf í bátaviðgerðum og bátasmíði“. Tengist fyrirtækinu Bátanausti á Skagaströnd. Miðar að samstarfi um bátaviðgerðir og smíð o.fl. (tillaga 33).

Úr viðtölum:

Blönduósbær:

- Nægilegt byggingarland
- Mikil tækifæri liggja í smáiðnaði og verktakastarfsemi.

Húnavatnshreppur:

- Tækifæri felast í frekari landnýtingu til skógræktar.
- Mikið er af heitu vatni sem getur skapað ný tækifæri bæði í ferðaiðnaði og öðrum iðnaði ásamt orkusölu.
- Tækifæri í ferðaþjónustu geta m.a. skapast með nýjum Kjalvegi.
- Menningartengd ferðaþjónusta með uppbyggingu kirkjustaðarins á Þingeyrum.

Sveitarfélagið Skagaströnd:

- Mannauður og þekking liggur í sjávarútvegi og þróun rannsókna á því sviði getur gefið aukin og ný tækifæri.

NORÐURLAND EYSTRA

Úr Vaxtarsamningi Eyjafjarðarsvæðis:

„Demantshringur Norðursins skipulagður – Mývatn, Ásbyrgi og Húsavík...“, landakort, merktar gönguleiðir og áningarstaðir (tillaga 4 úr Samkeppnishæfni, atvinnumál og nýsköpun).

„Uppbygging heilsutengdrar ferðaþjónustu“, ekki síst tengd Heilbrigðisstofnun Þingeyinga og Aþ (tillaga 4 úr Heilbrigðismálum).

„Aukið framboð formlegs framhaldsskólanáms“, auka framboð á starfsnámi og fjarkennslu við utanverðan Eyjafjörð (tillaga 3 úr Skóla- og fræðslumál).

Úr viðtölum:

Norðurþing:

- Að auglýsa þjóðgarðinn betur og auka aðgengi með bættum vegum og stígum. Í þjóðgarðinum eiga allir að geta notið náttúrunnar, aldraðir og

Byggðarlög með viðvarandi fólksfækkun

fatlaðir. Það mætti malbika göngustíga, setja klósett og hafa veitingar.

Þingeyjarsveit:

- Reykjavík Akadémían er með hugmyndir um uppbyggingu í Svartáarkoti. Svæðið er utan alfaraleiðar og í nánd við hálandið.
- Í Fnjóskadal og Bárðardal er vaxandi orlofsbyggð sem kallar á aukna þjónustu.

Aðaldælahreppur:

- Bygging álvers er stóra tækifærið (tilgreint hér og í flestum sveitarfélögum á norð-austur horninu).

Skútustaðahreppur:

- Starfsmenn Malarvinnslunnar sem missa vinnuna eru að hugsa um að stofna nýtt fyrirtæki með smíðar, bifreiðaverkstæði og vöruflutninga.
- Auki uppbygging í ferðaþjónustu, t.d. heilsutengdri ferðaþjónustu.
- Að gera meira út á fuglalíf og jarðfræði. Fuglalífið í sveitinni er einstakt á heimsvísu.
- Hugmyndir um eldfjallaakademíu, enda eru mörg tækifæri til slíkra rannsókna á þessu svæði.

Tjörneshreppur:

- Að vera með veitingar í fjörunni við Hallbjarnarstaði, húsnæði er fyrir hendi en þarfnast endurbóta. Einnig mætti nýta félagsheimilið á Hallbjarnarstöðum.
- Að virkja eigendur sumarhúsa og jarða sem ekki eru með fasta búsetu til að taka þátt í verkefnum.

Svalbarðshreppur:

- Miklir möguleikar eru varðandi náttúru og mikið landrými, þetta getur nýst bæði í landbúnaði og ferðaþjónustu.
- Tækifæri t.d. í ferðaþjónustu með nýjum vegi um Hófaskarð.

Langanesbyggð:

- Sérhæfing í sjávarvinnslu og má þá nefna kúfiskvinnsluna, en ný tækifæri eru að skapast á Evrópumarkaði með kúfisk.
- Tækifæri í samstarfi Hraðfrystistöðvar Þórshafnar við önnur öflug sjávarútvegsfyrirtæki.

- Lega svæðisins gagnvart norsk-íslensku síldinni gefur ýmis tækifæri svo og góð hafnaraðstaða.

Fjallabyggð:

- Fjarvinnsla hefur gengið vel á Siglufirði og eru mörg tækifæri til að auka þjónustuna og gera hana fjölbreyttari með aukinni tækni og þekkingu samfara vilja fyrirtækja og opinberra stofnana til að nýta þjónustuna.
- Mörg tækifæri eru í ferðaþjónustu í tengslum við Tröllaskaga, söfn og sjóstöng í Ólafsfirði.
- Ný tækifæri skapast með bættum samgöngum svo sem öflugur framhaldsskóli, uppskipunarhöfn fyrir Norðurland á Siglufirði, aukin nýting sjúkrastofnana í Fjallabyggð, samþætting ferðaþjónustu og aukin þjónusta við smábátaútgerð sem lengi hefur verið grunnatvinnuvegur í Fjallabyggð.

AUSTURLAND

Úr Vaxtarsamningi Austurlands:

Landbúnaður, „Slátrun búfjár og kjötframleiðsla á Austurlandi“. Stofna slátruhús með aðstöðu til slátrunar búfjár og grófstykkjunar kjöts. Annað hvort á Egilsstöðum eða Breiðdalsvík. Þetta hús á m.a. að þjóna markaði fyrir lífrænt ræktað búfé og auka gæði framleiðslunnar sem smá eining (bls. 50).

Sjávarútvegur: „Fullvinnsla á eldislaxi á Djúpavogi“, stofna fyrirtæki til að fullvinna laxaafurðir frá sjóeldiskvíum (bls. 53). Einnig má nefna verkefnið „Nýting á afurðum í mjól og lýsisvinnslu til vöruþróunar“, sem myndi snerta mörg svæði (bls. 52). Þá eru tvö klasaverkefni, „Matvælaklasi Suð-Austurlands“ (bls. 55) og „Matvælarannsóknir á Austurlandi“ (bls. 56) sem mögulega gætu tengst inn á svæðin. Undir verkefnið „R&Þ tengd atvinnulífi á Austurlandi“ (bls. 58) fellur verkefnið „Jarðfræðisetur og steinasafn í pósthúsinu á Breiðdalsvík“, í tengslum við John Walker (sjá framar). (bls. 58).

Ferðaþjónusta: „Draumasafn á Djúpavogi, safn og viðburðasetur“, miðstöð fyrir drauma í íslenski menningararfleifið fyrr og nú (bls. 70).

Byggðarlög með viðvarandi fólksfækkun

Úr viðtölum:

Breiðdalshreppur:

- Verið er að byggja upp gamla kaupfélagshúsið á Breiðdalsvík, með ýmsa menningarstarfsemi í huga. Þar má nefna sýningar og söfn, eins og t.d. jarðfræðisetur tileinkað George Walker og safn um dr. Stefán Einarsson íslenskufræðing. Þar gæti líka verið aðstaða fyrir fræðimenn.
- Nægt gistirými er sérstaða. Á Austurlandi er einungis hægt að hýsa fundi og ráðstefnur á Egilsstöðum. Mikill áhugi hjá eiganda Staðarborgar að komast inn í þetta og nýta gistirýmið á svæðinu.
- Verið er að skrifa handrit að sjónvarpsþáttum, byggt á bók Guðjóns Sveinssonar, Sögunni af Daníel sem gerist á Breiðdalsvík um 1940 á upphafsárum þorpsins. Spurning hvort hægt er að gera meira úr þessari sögu sem er samofin sögu staðarins.
- Tækifæri gætu falist í veiði í Breiðdalsá. Verið er að koma upp seiðaeldisstöð á Tungufelli í Norðurdal. Tækifæri gætu einnig falist í aukinni nýtingu vatns.
- Á Breiðdalsvík var rekið sláturhús, nýlegt og stórt hús. Verið er að vinna út frá tillögu í vaxtarsamningi um að opna sláturhúsið á ný með breyttum áherslum. Stór hluti af fólkinu sem starfaði í sláturhúsinu býr enn í sveitarfélaginu, svo verkkunnáttan er til staðar.
- Í Breiðdalshreppi er nægt landrými og líka vannýtt atvinnuhúsnæði, vegna breytinga á atvinnuháttum.
- Dagvist fyrir aldraðra er á Breiðdalsvík og hana mætti t.d. stækka og auka þjónustuna.

Djúpavogshreppur:

- Dætur Ríkharðs Jónssonar ætla að byggja 500 fm hús á Djúpavogi og ánafna hreppnum öll verk hans og verk eftir Finn bróður hans, Kjarval o.fl. sem verða í húsinu. Það verður einskonar menningarhús.
- Í Faktorshúsinu á Djúpavogi verði fuglasafn, steinasafn og upplýsingamiðstöð. Stærsta eggjasafnið á landinu er til staðar á Djúpavogi og verið að hugað að nánari útfærslu á fuglaskoðun.
- Skemmtiferðaskip hafa komið á Djúpavog og það skapar ný sóknarfæri og tekjur fyrir höfnina.

Samstarf gæti verið við Hornafjörð, þar sem Djúpivogur er næsta höfn fyrir slík skip og þau komast ekki inn á Hornafjörð. Virkja mætti styrkleika beggja sveitarfélaga. Samstarfið tengist einnig Vatnajökulspjóðgarði.

- Að breyta dvalarheimilinu í hjúkunarheimili sem þá nýttist fyrir stærra svæði. Heilbrigðisstofnunin er tilbúin að yfirtaka reksturinn á dvalarheimilinu og nýta þau sóknarfæri sem þar eru.
- Með nýjum vegi yfir Öxi tekur um klukkutíma að aka til Egilsstaða og þá opnast möguleikar fyrir íbúa sveitarfélagsins á að sækja vinnu þangað. Frá Djúpavogi er mun styttra á Egilsstaði en á Reyðarfjörð.
- Það yrði einnig mikil innspýting ef kvóti fengist.

SUÐURLAND

Úr Vaxtarsamningi Suðurlands:

„Háskólanet á Suðurlandi“, undirtillaga um rannsókn- og fræðasetur á Kirkjubæjarklaustri, og um eflingu Hafrannsóknastofnunar í Vestmannaeyjum, stofnun Surtseyjarstofu og endurbætur á Náttúrugripa- og fiskasafni Vestmannaeyja (tillaga 1).

„Efling rannsókna og fræðastarfs í Vestmannaeyjum“ með stofnun sjálfseignarfélags og nýjum stöðugildum (tillaga 2).

„Rannsókn- og fræðasetur á Kirkjubæjarklaustri“, að efla Kirkjubæjarstofu til rannsókna á náttúru, menningu og sögu (tillaga 3).

„Efling Hafrannsóknastofnunar í Vestmannaeyjum“, fjölga stöðugildum, auka verkefni (tillaga 5).

„Surtseyjarstofa“, stofnun hennar og rekstur í Vestmannaeyjum (tillaga 6).

„Náttúrugripa- og fiskasafn Vestmannaeyja“, endurbætur, útvíkkun starfsemi og aðstaða fyrir rannsóknir og fræðslu (tillaga 7).

„Efling þróunartækifæra í nálægð þjóðgarða og verndarsvæða“, tengist m.a. Vatnajökulspjóðgarði (tillaga 10).

„Jarðeldasýning á Kirkjubæjarklaustri“, varanleg sýning og tengd öðrum sýningum (tillaga 15).

„Tilgátuklaustur á Kirkjubæjarklaustri“, byggt á fornleifarannsóknum (tillaga 16).

„Uppbygging safns á Hólmi í Landbroti“, lifandi safn þar sem áður var fyrsti verknámsskólinn (tillaga 18).

„Alþjóðlegur köfunarskóli í Klettsvík“ (tillaga 19).

Byggðarlög með viðvarandi fólksfækkun

„Uppgröftur gosminja – Pompei Norðursins“, verkefni sem þegar er farið af stað (tillaga 20).

„Endurbygging Herjólfsbæjar í Herjólfsdal“, byggja upp langhús og gripahús, þegar hafið (tillaga 21).

„Tyrkjaránið, sögusetur og safn“, stofna sögusetur með sýningaraðstöðu (tillaga 22).

„Þróun samstarfs til eflingar bleikjuframleiðslu“, m.a. með starfrækslu klak- og seiðaeldisstöðvar í Skaftárhreppi (tillaga 24).

„Eldi á óhefðbundnum sjávardýrum“ í Vestmannaeyjum, tengist Náttúrugripa- og fiskasafninu (tillaga 25).

„Þróunar-, markaðs- og sölumiðstöð sjávarafurða í Vestmannaeyjum“ (tillaga 26).

„Vinnsla aukaafurða úr sjávarfangi“, uppbygging rannsóknamiðstöðvar í Vestmannaeyjum (tillaga 27).

„Efnahagsleg áhrif bættra samgangna við Vestmannaeyjar, með áherslu á Bakkafjöru“, úttekt á efnahagslegum áhrifum (tillaga 29).

„Úrbætur á samgöngum við Vestmannaeyjar“, varanlegar umbætur, tímasett áætlun (tillaga 34).

„Umhverfissvottað fyrirmyndarsamfélag“, byggðasamlag um „Green Globe 21“ í Rangárvallasýslum og Skaftafellssýslum (tillaga 37).

„Efling nýsköpunar og atvinnuþróunar í Vestmannaeyjum“, ráðgjöf o.fl., þ.e. starfsmaður Nýsköpunarmiðstöðvar. Þetta verkefni fékk brautargengi (tillaga 39).

„Fjarkennsla til meginlandsins“, stofnun fjarnámsdeildar við framhaldsskólann í Vestmannaeyjum (tillaga 40).

Úr tillögum Vestmannaeyjabæjar til mótvægisáðgerða fyrir Vestmannaeyjar:

- Efling starfsemi Hafrannsóknastofnunar með fjölgun starfsmanna.
- Efling Matís ohf. með því að ráða þangað tvo sérfræðinga.
- Efling Fiskistofu, fjölgun starfsmanna.
- Stofnun Sæmundar fróða verði í Eyjum, setur um sjálfbæra þróun.
- Miðstöð þorskrannsóknar verði í Eyjum.
- Rannsókn- og fræðasetrið verði eflt með fjölgun sérfræðinga.
- Viska símenntunarmiðstöð verði styrkt og geti m.a. sinnt betur endurmenntun í sjávarútvegi.
- Stofnun FABLAB-seturs í samstarfi við kennslustofnanir, rannsóknastofnanir og framleiðslufyrirtæki.

- Uppbygging hafnarmannvirkja.
- Ferðaþjónustusetur til eflingar ferðaþjónustu í Eyjum.
- Efling framhaldsskólans með sérstökum þróunarsjóð.
- Viðhald fasteigna ríkisins, vaxtarmöguleikar heilbrigðisstofnunarinnar og efling sýslumannsembættis í Eyjum.

Úr viðtölum:

Vestmannaeyjabær:

- Tækifæri eru til sóknar varðandi íþróttalíf og ferðaþjónustu.
- Tækifæri í sjávarútvegi með stórum og öflugum fyrirtækjum og vinnslu sjávarafurða (Grímur kokkur fremstur). Þá má nefna frumvinnslu á nýjum tegundum, t.d. makríl.
- Efla rannsókn- og háskólaverið verulega. Í dag eru þar 14 starfsmenn en fyrirbyggjandi hugmyndir gera ráð fyrir 44. Þetta er háskólasamfélag og þekkingarsamfélag, undirstaða atvinnulífs. Nýtt húsnæði (háskólarannsóknasetur) er til staðar.
- Bakkafjöruhöfn á að vera tilbúin árið 2010. Þessi samgöngubót mun bæta búsetugæði svæðisins og efla atvinnulíf. Möguleikar opnast á að sækja þjónustu á vaxtarsvæðið á Suðurlandi. Miklar breytingar verða fyrir léttiiðnað og framleiðslu varðandi vöruflutninga. Ferðaþjónustan mun taka stakkaskiptum – Eyjar munu tengjast inn í Gullna hringinn.
- Hundruðir skemmtiferðaskipa sigla framhjá Eyjum á hverju ári. Stórskipahöfn er á áætlun. Hægt væri að taka meginþorrann af þessum skipum, farþegar gætu skoðað Eyjar, siglt í Bakka, ekið þaðan í aðra afþreyingu og komið aftur um borð í Reykjavík.
- Með samgöngubótum eykst samstarf við eystra svæðið á Suðurlandi. Þegar er farið að undirbúa útvíkkun á starfsemi framhaldsskólans. Vinna við stefnumótun fyrir þetta vaxtarsvæði er að fara af stað.

Skaftárhreppur:

- Að auka við starfsemi í fiskeldinu.
- Ræktunarskilyrði í landbúnaði eru góð og ef til vill mætti finna nýjar afurðir.

- Sláturhúsið á Kirkjubæjarklaustri lokaði fyrir 4-5 árum og húsin voru seld heimaaðilum og verða hugsanlega nýtt í eitthvað sem tengist ferðapjónustu. Eigendurnir hafa hugmyndir um námskeiðahald, jafnvel allt árið. Með því væri hægt að nýta þá gistiaðstöðu sem er til staðar.
- Efla mætti rannsóknir á svæðinu í tengslum við Vatnajökulspjóðgarð. Slíkt rannsóknastarf myndi tengjast Kirkjubæjarstofu, t.d. með háskólastarfsemi á sviði jarðfræði- eða gróðurannsóknna. Þetta gæti orðið allt að því 30 manna samfélag og myndi hafa hliðaráhrif.
- Frístundabyggð er að rísa úti í sveitunum, t.d. í Skaftártungu og hún skapar atvinnu og eflir þjónustu.
- Nýsköpun í ferðapjónustu með ratleikjasvæði, sem nær yfir allan hreppinn. Til staðar eru náttúru- og söguvættir sem gætu verið punktar. Ratleikir eru mjög vinsælir víða um heim og haldnar alþjóðlegar keppnir. Slíkt gæti orðið aðdráttarafl 8-9 mánuði ársins. Gistirými yrði betur nýtt.